

Rēzeknes novada pašvaldības Sociālā dienesta pārskats par darbu 2014. gadā

Sociālā dienesta mērķis ir sniegt noteikta veida sociālos pakalpojumus, sociālo palīdzību, sociālā darbinieka konsultācijas un padomu par tālāku rīcību personai, kura nespēj nodrošināt sevi (savu ģimeni) un/vai pārvarēt esošās dzīves grūtības tikai saviem spēkiem un kurai ir vēlēšanās mainīt pašreizējo situāciju.

2014. gadā Sociālais dienests sociālo palīdzību sniedzis 2927 ģimenēm jeb 6414 personām. Sociālās palīdzības pabalstiem izlietoti 1 163 227 euro.

Trūcīgas personas/ģimenes statuss Sociālajā dienestā 2014. gadā izvērtēts un piešķirts 5359 personām jeb 2466 ģimenēm. Tieši trūcīgo iedzīvotāju pamatvajadzību nodrošināšanai izlietoti vislielākie līdzekļi – 985 172 euro (GMI pabalsts, dzīvokļa pabalsts, apbedīšanas pabalsts, pabalsts īres un komunālo maksājumu apmaksai sociālajos dzīvokļos, pabalsts pusdienu apmaksai trūcīgo, maznodrošināto, daudzbērnu, aizbildņu ģimeņu skolēniem un bērniem, kuri apmeklē pirmsskolas izglītības iestādes).

No visiem pabalstiem izlietotajiem līdzekļiem 74% tika novirzīti pabalsta garantētā minimālā ienākumu (GMI) līmeņa nodrošināšanai, kas ir viens no noteiktajiem pabalstiem, kura obligāta izmaksa noteikta Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā. 2014. gadā GMI pabalstu saņēma 1340 ģimenes jeb 3033 personas.

Dzīvokļa pabalsta izmaksas aizvadītajā gadā sastādīja 8% no kopējās pabalstiem izmaksātās summas un saņēmēju skaitā bija 878 ģimenes jeb 2883 personas.

Izmaksātie pabalsti 2014. gadā

Pabalsta veids	Izlietotā summa	Saņēmušo ģimeņu skaits	Saņēmušo personu skaits
GMI pabalsts	854 056	1340	3033
Dzīvokļa pabalsts	87 748	878	2883
Pabalsts pusdienu apmaksai	28 352	853	974
Pabalsts jaundzimušā aprūpei	30 877	268	281

Sociālās garantijas bērniem bāreņiem vai bez vecāku gādības palikušajiem bērniem pēc pilngadības sasniegšanas	43 628	59	59
Pabalsts audžuģimenēm	43 480	17	34
Apbedīšanas pabalsts	3323	22	22
Pabalsts veselības aprūpei	1025	6	6
Pabalsts ārkārtas situācijā	12 048	73	117
Aprūpes mājās pabalsts	36 897	101	102
Pabalsts īres un komunālo maksājumu apmaksai sociālajos dzīvokļos	11 693	44	141
Pabalsts 1. klases skolēniem	4725	221	225
Pabalsts politiski represētām personām	4777	109	109
Pabalsts personām pēc atbrīvošanās no ieslodzījuma vietas	598	21	21

Dienests sniedz palīdzību arī pilngadību sasniegušajiem bērniem bāreņiem vai bez vecāku gādības palikušajiem bērniem pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās. 2014. gadā pabalsts patstāvīgas dzīves uzsākšanai un mīkstā inventāra iegādei izmaksāts 17 personām.

Ikmēneša pabalsts bērniem bāreņiem, kuri sekmīgi mācās vispārizglītojošās izglītības iestādēs, profesionāli tehniskajās vidusskolās un augstākajās mācību iestādēs, izmaksāts 59 personām. Pabalsts īres un komunālo maksājumu apmaksai izmaksāts 10 personām. Pabalsts

sociālo garantiju nodrošināšanai bērniem bāreņiem vai bez vecāku gādības palikušajiem bērniem sastādīja 4% no kopējās pabalstiem izmaksātās summas.

Lai nodrošinātu bez vecāku gādības palikušajiem bērniem vai bērniem bāreņiem ģimenisku vidi, dienests izmanto 13 audžuģimeņu pakalpojumus. 2014. gadā audžuģimenēs dzīvo 19 novada bērni, kuru bioloģiskajās ģimenēs tika konstatēti bērna attīstībai un veselībai nepiemēroti apstākļi. Audžuģimenēm ik mēnesi tika izmaksāts pabalsts audžubērna uzturam un pabalsts apģērba un mīkstā inventāra iegādei. Šī pabalsta izmaksas sastādīja 4% no kopējās pabalstiem izlietotās summas.

3% no kopējās pabalstu summas, izlietotas pabalstam jaundzimušā aprūpei. 2014. gadā pabalstu saņēmušas 268 mūsu novada ģimenes, divās ģimenēs piedzimuši dvīņi.

2014. gadā Sociālajā dienestā veikts darbs ar 82 augsta riska ģimenēm, kurās vecāki nepietiekoši rūpējas un atstāj novārtā savus bērnus. Šajās ģimenēs nebija nodrošinātas bērna pamatvajadzības, emocionālais atbalsts, starp ģimenes locekļiem vērojams sociālo prasmju trūkums. Sociālie darbinieki strādāja pie tā, lai vecāki būtu atbildīgi par savu bērnu audzināšanu, izaugsmi un attīstību, lai bērni veidotos par pilnvērtīgām personām, pietiekoši saņemtu vecāku mīlestību, gādību un uzmanību, būtu motivēti mācīties, radoši pavadītu savu brīvo laiku. Savās vecāku ģimenēs un no tuviniekiem varētu iegūt pozitīvas ģimenes modeļa izpratni, kam būtu jābūt katra vecāka atbildībai un pienākumam. Strādājot ar minētajām ģimenēm ikdienā, sociālie darbinieki veica rūpīgu, iejūtīgu un profesionālu sociālās korekcijas darbu, izstrādājot katrai ģimenei individuālu ģimenes/personas atvēršanas programmu, sastādot sociālās rehabilitācijas plānus un slēdzot sadarbības līgumus. Tas ir ilgstošs sociālais darbs, kas ne vienmēr vainagojas ar pozitīviem rezultātiem. Biežāk tie ir nelieli panākumi un pozitīvas izmaiņas.

2014. gadā no uzskaitē esošajām augsta riska ģimenēm slēgt varēja tikai 6 ģimeņu lietas, sakarā ar bērnu pilngadību un situācijas uzlabošanos ģimenēs. 74 ģimenes lietas tika pārņemtas no 2013. gada, 8 ģimeņu lietas tika uzsāktas no jauna. Galvenā problēma šajās ģimenēs ir alkoholisms un tā radītās sekas (nesaskaņas starp ģimenes locekļiem, saskarsmes problēmas starp vecākiem, starp vecākiem un bērniem, prasmju trūkums no vecāku puses, uzvedības problēmas bērniem, mācīšanās problēmas, skolas neattaisnoti kavējumi).

Sociālās rehabilitācijas pakalpojumus (psihologa pakalpojumi) dzīvesvietā saņēmuši 84 bērni un 12 vecāki. Sociālās rehabilitācijas pakalpojumus institūcijā (Rasas pērles, Talsu krīžu centrs, Valdardze) saņēmuši 26 bērni un 6 vecāki.

Bez pabalstu izmaksas Sociālais dienests apmaksā pakalpojumus ilgstošas sociālās aprūpes institūcijās (Strūžānu veco ļaužu pansionāts, Viļānu SAC sociālās gultas, Maltas SAC, Dagdas SAC, Alūksnes SAC, Rēzeknes pilsētas SAC). Vienai ģimenei (māte ar bērnu)

apmaksāts pakalpojums grupu dzīvoklī personām ar garīga rakstura traucējumiem. Vienam bērnam ar īpašām vajadzībām apmaksāts dienas centra pakalpojumus Rēzeknes pilsētas dienas centrā „Īpašais bērns”.

Dienests piedāvājis iespēju iedzīvotājiem stāties rindā dažādu valsts sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņemšanai. 2014. gadā šo iespēju izmantojušas 82 personas ar funkcionāliem traucējumiem, 3 Černobiļas AES seku likvidēšanas dalībnieki, 3 politiski represētās personas. Sociālās aprūpes pakalpojuma personām ar garīga rakstura traucējumiem par valsts budžeta līdzekļiem saņemšanai pagājušajā gadā pieteikti 3 novada iedzīvotāji. 29 novada iedzīvotāji izmantojuši sociālās rehabilitācijas pakalpojumus par valsts budžeta līdzekļiem.

Gadījumos, kad personas veselības stāvoklis ļauj uzturēties savā dzīves vietā, dienests nodrošina aprūpes mājās pakalpojumu. Kopumā 2014. gada laikā aprūpes mājās pakalpojums (aprūpētāja pakalpojumi) tika nodrošināts 88 pensijas vecuma personām. Aprūpes mājās pabalsts gada laikā izmaksāts 102 pensijas vecuma personām.

Pirmās un otrās grupas invalīdi varēja pieteikties asistenta pakalpojuma saņemšanai pašvaldībā. Tas paredzēts, lai atvieglotu cilvēku ar invaliditāti pārvietošanos ārpus mājokļa un nokļūšanu vietā, kur cilvēks strādā, mācās, saņem pakalpojumu vai veic sabiedriskās aktivitātes. 2014. gadā asistenta pakalpojumu Rēzeknes novadā pieprasīja un saņēma 152 invalīdi.

Rēzeknes novada Sociālajam dienestam izveidojusies laba sadarbība ar Latvijas Sarkanā krustu Rēzeknes filiāli. Gada garumā novada trūcīgās ģimenes/personas varēja saņemt humāno palīdzību apģērba un apavu veidā.

Rēzeknes novada pašvaldības Sociālajā dienestā strādā 36 sociālie darbinieki, psihologs un 53 aprūpētāji. 35 sociālajiem darbiniekiem ir augstākā izglītība sociālajā darbā un divi iegūst augstāko sociālā darbinieka izglītību.

Lai pilnveidotu savu profesionalitāti, Sociālā dienesta vadītāja, psiholoģe un sociālie darbinieki apmeklēja seminārus, konferences un kursus par dažādām tēmām, piemēram: sociālā darbinieka atzinuma sniegšana bāriņtiesai veiksmīgas sadarbības procesā; apsekošanas dzīvesvietā, ģimenes apstākļu izvērtēšana; rehabilitācijas plānu izstrāde pašvaldību sociālo dienestu klientiem un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu plānošana; jauninājumi un aktualitātes bērnu tiesību aizsardzības jomā; bērnu paliatīvās aprūpes pakalpojuma attīstība Latvijā; mūsdienīgas testēšanas un mācību metodes bērniem ar īpašām vajadzībām. Visi sociālie darbinieki izgāja supervīzijas ciklu 18 stundas.

2014. gadā Sociālais dienests no dažādām institūcijām un iedzīvotājiem tika saņemis 102 vēstules. Veikta sarakste, risinot sociāla rakstura jautājumus, sniegtas atbildes, izstrādāti

grozījumi saistošajos noteikumos, sagatavotas dažādas atskaites, 2013. gada statistikas pārskats, kārtota dokumentācija ilgstoši glabājamo lietu nodošanai Valsts arhīvā un citi darba pienākumi. Dati par sociālā dienesta klientiem un saņemtās palīdzības apjomu tiek ievadīti datorprogrammā Sociālās palīdzības administrēšanas informatīvā sistēmā „SOPA”.

Sociālā dienesta vadītāja Silvija Strankale